

Dodatek Nadzwyczajny „GAZETY POLSKIEJ”

Depesze Biura Korespondencyjnego
z dnia 21 listopada

Nowy Bazar wzięty!

Walka o wejścia na Kosowo Polje.
Około 10,000 Serbów do niewoli.
Włosi jeszcze próbują.

BIULETYN URZĘDOWY AUSTRYACKI.

Na Wołyniu i nad Styrem.

WIEDEN. Urzędowo donoszą:

Na Wołyniu i nad Styrem miejscami ognie działały, przyczem Moskale używają bomb z duszonymi gazami. Zresztą na tym froncie nie szczególniejszego.

Włosi nie tracą fantazyi.

Włosi sprowadzili znowu siły bojowe z frontu tyrolskiego w Goryckie. Przy pomocy tych posiłków nieprzyjaciel atakuje znowu cały gorycki przyczółek mostowy.

Przed Monte Sabatino zlamano się kilka wrażeń wypadów w naszym ogniu.

W odcinku Oslavija powiodło się nieprzyjacielowi wtargnąć w naszą linię obronną. Kontratak powrócił nam jednak wszystkie te pozycje, z wyjątkiem wzgórz na północ od tej miejscowości, o które jeszcze toczy się walka. Wypadki przeciw Pevma nie udały się wrogowi, który poniósł przy tem ciężkie straty.

Szczególnie gwałtowne ataki także tym razem były skierowane na Pódgorę, ale i tutaj Włosi zostali krwawo odparci.

Przestrzeń po obu stronach Monte San Michele stała pod silnym ogniem artylerji. Popołudniu znaczne siły nieprzyjacielskie, które wystąpiły do ataku na północnym stoku tej góry, musiały dać za wygraną w naszym ogniu krzyżowym. Podobnego losu doznało kilka wypadów przeciw odcinkowi San Martino i po północnej stronie goryckiego przyczółka mostowego przeciw zamknięciu nadrożniem pod Zagorą.

W Tyrolskim obojczy Col di Lana odparli dwa ataki Włochów na szczyt tej góry.

Nowy Bazar obsadzony.

Grupa austro-węgierska wywalczyła sobie przejście przez górą Drine, mimo zaginionych na północ od miejscowości Czajnicke Czarnogórców. Nowy Bazar został obsadzony przez wojska niemieckie.

Na wschód stąd w dolinie Ibaru kolumna austro-węgierska odrzuciła nieprzyjaciela. Liczba jeńców, wziętych wczoraj na tym terenie, przenosi 2,000.

U wejść na Kosowo Polje toczy się gwałtowna walka. Von Höfer.

BIULETYN URZĘDOWY NIEMIECKI.

NA ZACHODZIE. BERLIN. Urzędowo donoszą:

Przy linii kolejowej: Ypern-Zonnebeke powiodły nam się na większą skalę podminowania pozycji nieprzyjacielskich. Podminowania francuskie na południowy wschód od Souchez i pod Combres nie miały żadnego powodzenia. Łatawce nasze obrzuciły większą ilością bomb urządzenia kolejowe w Poperinghe i Furnes. Celność rzutów dała się zauważyć.

W SERBII.

Wojska niemieckie amii jen. Kóvcsa obsadzili Nowy Bazar. Armia Galwiza i prawe skrzydło Bojadjela walczą o wyjście z doliny Lab. na północ od Prisztiny (w odległości 10 km.). Liczba wziętych do niewoli Serbów w dniu 19 b. m. podniosła się na 3.800, wczoraj wzięliśmy ponad 4.400 jeńców.

BIULETYN URZĘDOWY BUŁGARSKI.

SOFIA 19 listopada (T. B. K.). Urzędowo donoszą: Pościg za zdruzgotaną armią serbską trwa w dalszym ciągu bardzo energicznie. Wojska nasze po żałych walkach zbliżyły się do Prisztiny od północy, wschodu i południa. 1.800 Serbów i pół szwadronu serbskiego dostało się do niewoli.

Kitchener w Atenach.

WIEDEN 21 listopada (T. B. K.). Donoszą z Aten: Kitchener przybył tutaj i był w towarzystwie posła angielskiego na jednogodzinnej audyencji u króla.

Blokada Grecji!

WIEDEN 21 listopada (T. B. K.). Dziennikom londyńskim donoszą z Aten: Poselstwo angielskie podało do wiadomości, że mocarstwa czworaliansu postanowiły gospodarczą i handlową blokadę Grecji.

Kosowe pole.

Wielką klęskę na Kosowym Polu przedstawia pieśń ludowa w następującym sposobie:

„Gdy nazajutrz poranek zaświtał,
Przyleciały dwa wrone gawrony
Od kosowskiej szerokiej równiny
I upadły na białą wyściec.
Na wieżę sławnego Łazarza.
Jeden krzaczę — a drugi przemawia:
„Toż wieżca sławnego Łazarza;
Czemuś głucho, czy niema nikogo?“
W całym dworze nikt tego nie słyszał
Ale tylko słyszała czarica,
Zbiegła przedko po schodach na prawol
Za nią zbiegli dwie córy zanieżne,
Wukosawa i Mara nadobna,
Łkając pyła czaricy Milicy:
„Oj przez Boga, dwa wrone gawrony,
Skąd leciecie tak białym porankiem,
Może z boju? może z pod Kosowa?
Czyście wojsko potężne widzieli?
Czy się z sobą już wojska spotykały?
Która przecie odniosło zwycięstwo?“
Przemówiły dwa wrone gawrony:
„Pokój tobie czarico Milico!
Od Kosowa lecimy porankiem —
Widzieliśmy dwa wojska potężne,
Kiedy z sobą spotykały się wściekle.
Juz carowie z obu stron polegli.
Z Turków prawdziwe zostało niewiuelu,
Ale z Serbów chod który i żywy,
Albo ranion lub we krwi się broczy.“

Później jawi się nadwrony Mlutyń, uczestnik bitwy, również ciężko ranny i podaje szczegóły, jak zginęli car Łazarz i teść jego, a ojciec Milicy, stary Juz Bohdan i dziewięciu jego synów Jugowiczów.

(Ustęp pieśni o Kosowskim Polu podajemy w tłumaczeniu Bohdana Żaleskiego).

Ważna uchwała węgierska w sprawie polskiej.

Dnia 3 listopada odbyło się kwartalne posiedzenie autonomicznego komitatu Somogy w mieście Kaposvár jako siedzibie władz komitatuowych. Na posiedzeniu — obok przewodniczącego, obergespana Gezy Nakfalavaya i wicegespana Ludwika Kaczkovitsa — było obecnych 200 członków. Nagystad, dwóch hrabi Stefan Szacho de Nagystad, dwóch hrabiów Hoyosów, dwóch hrabiów Szechenyi, nadburmistrz Kovacz, duchowieństwo i t. d. Referował obrotar komitatu Talian de Vizek. Uchwała powzięta przez to zebrałe brzmii:

Wypadki wojenne na terenie serbskim zbliżają się do nieublaganą koniecnosci ku temu najkrwawszemu pobojowisku bałkańskiemu, które jako takie już przeszło do legendy i pieśni ludowej, jak niemniej stało się najżywszym wspomnieniem narodem Serbów. Tątaż to właśnie w dniu św. Wita 15-go czerwca 1398 r. (stań Vidovdan) przyszło do morderczej bitwy między carem serbskim Łazarzem a sultanem Muradem I, zakończonej wedle podania śmiercią obu wodzów i zupełną porażką Serbów. Krwawa ta bitwa stała się gólem wielkości Serbi.

Wiadomości historyczne o tym wypadku dziejowym nie są dość ścisłe; liczne szczegóły zachowały się wprawdzie w pieśniach ludowych, trudno jednak odróżnić w nich prawdę historyczną od wytworów wyobraźni ludowej. Wedle podania wspomagały Serbów oddziały ochotników z Bosni. Niejaki Miloz, zięć cara Łazarza, miał się przedrzeć aż do miejsc, gdzie stał sam sultan i zabił go. Naczmiasz został rzekomo z jego syna Bazarzet, obrotny sultanem i objawszy dowóztwo bitwę wygrał. Car Łazarz dostał się wedle niego podania do niewoli i został ścięty wraz z innymi wodzami drużyn serbskich. Inne podanie przyisuje klęskę zdradzie, popełnioną przez Wuka Brankovica, drugiego zięcia cara Łazarza.

Ważną wielką bitwę stoczył tutaj z Turkami Węgrzy pod wodzą Hunyadiego w dniu 19 października 1449 r. i poniesli klęskę tak, że sam ich wódz padł w niewole.

Kosowe pole — po serbsku Kosovo polje, jest płaskowyzem o 52 km. długości, a około 20 km. szerokości i wznosi się około 550 m. nad poziom morza. Przepływa je rzeczka Sinitica, poboczna Ibar, a zanykająca je zewsząd łagodnie wznoszące się pagórki, które ku wschodowi i południu przechodzą stopniowo w pasmo górskie. Od południa wiedzie droga przez przełęcz Kacanic. Okolica należy do najżyźniejszych i najpłodniejszych na Bałkanie i jest zaludniona przez mahometaniskich Szkipetarów (Albańczyków) którzy tutaj w XVII wieku osiedli.

Jako punkt węzłowy drog z południa, wschodu i północy, posiada Kosowe pole wielkie znaczenie strategiczne.

